

Onderwerp: Kredietaanvraag oevers GHIJ, Fase 2

Dossiernummer: 1585981, versie 3

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. een krediet ter grootte van € 4.000.000 beschikbaar te stellen voor het vervangen van oevers langs de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel (GHIJ) en de Doorslag, dat wordt gedekt uit de Bestemmingsreserve GHIJ.

Samenvatting.

Met dit voorstel vragen wij een krediet ter grootte van €4.000.000 voor het vervangen van de oevers langs de GHJ en de Doorslag; deels ter voltooiing van Fase 1 (€500.000) en deels voor Fase 2 (€3.500.000) in de periode 2020-2024. Dit krediet wordt gedekt uit de Bestemmingsreserve GHJ. De Bestemmingsreserve GHJ biedt hiervoor voldoende ruimte.

De Bestemmingsreserve GHJ is opgebouwd uit de overdrachtssom van Rijkswaterstaat, bij de overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel en Doorslag. Met betrekking tot de Bestemmingsreserve is op te merken:

- De overdrachtssom was voldoende volgens toen geldende inzichten.
- Ontwikkelingen en nieuwe inzichten sindsdien laten zowel mee- als tegenvallers zien.
- Per saldo zijn de kosten hoger, maar er is voldoende buffer.
- In 2020 gaan we de bestemmingsreserve goed doorrekenen met de kennis van nu en bekijken of deze moet worden herzien.

Toelichting

1. Algemeen.

Bij de overdracht van RWS is rekening gehouden met herstel van oevers. Over het algemeen is één zijde van de GHJ in beheer bij het waterschap en dat is de zijde waar het jaagpad ligt. Globaal is deze als volgt gesitueerd: tussen IJsselstein en Oudewater aan de zuidzijde en tussen Oudewater en Gouda aan de noordzijde.

Voor alle investeringen in de GHJ tot 2042 is in 2016 het meerjarenplan oevers GHJ (Onderhoudsplan deel 2) vastgesteld. De kredieten worden gedekt uit de Bestemmingsreserve GHJ, die is gevoed uit de overdrachtssom van RWS. Deze overdrachtssom is gebaseerd op vervangen van de huidige beschoeiing door een nieuwe beschoeiing van hetzelfde materiaal en dezelfde kwaliteit en zwaarte.

2. Herstel oevers.

De programma's langs de GHJ zijn goed ingebed in de omgeving door de oprichting van een ambtelijk en bestuurlijk platform met de gemeenten en de provincie. In oktober jl. is het nut van dit platform door de bestuurlijke deelnemers unaniem onderschreven. Hierdoor kan in samenwerking met gemeenten synergie worden behaald. Zo zijn/worden in de herstelwerkzaamheden aan de oevers in Montfoort en Nieuwegein tegelijkertijd het voetpad vernieuwd respectievelijk aangelegd en heeft Montfoort de aanlegboulders vervangen.

2.1. Restant oevers fase 1.

Bij fase 1 zijn de kosten voor de strekkingen Doorslag Nieuwegein, 3 x 24 uurligplaatsen in Montfoort en de Stormkade in Oudewater hoger dan verwacht.

Eén-op-één-vervanging was constructief door de bodemgesteldheid niet mogelijk. Dergelijke zwaarte en diepte is niet met een houten damwand te bereiken, waardoor voor een stalen damwand moest worden gekozen. Dit is een duurdere oplossing. Het voordeel van deze oplossing is wel dat de constructie 2 tot 3 keer zo lang meegaat t.o.v. een houten damwand. Hierdoor vallen de totale kosten in de levensduur lager uit.

Het verleende krediet voor Fase 1 is niet toereikend en met dit voorstel wordt een krediet voor het restant van Fase 1 ter grootte van €500.000 aangevraagd.

2.2. Oevers fase 2

Er is een groslijst opgesteld met oevers die in deze fase kunnen worden hersteld. Het streven is om de oevers in Nieuwegein langs de Doorslag te herstellen. Ook bevinden zich strekkingen in Oudewater en Haastrecht zich op deze lijst. De groslijst is groter dan met het budget kan worden gerealiseerd. Hierdoor kan continu gezocht worden naar de meest optimale volgorde en kan worden ingespeeld op meekoppelkansen of stagnaties.

De strekkingen zijn weergegeven op bijlage. Met dit voorstel wordt een krediet voor Fase 2 ter grootte van €3.500.000 aangevraagd.

Financiële aspecten

De uitgaven worden gedekt uit de Bestemmingsreserve GHIJ. Over de feitelijke mutaties van de Bestemmingsreserve GHIJ besluit het algemeen bestuur jaarlijks bij het vaststellen van de jaarrekening.

In 2016 is het programma van start gegaan en er is nu zicht op de ontwikkeling in financieel opzicht. Deels leiden de tendensen tot tegenvallers en deels tot meevallers:

Tegenvallers.

De (verwachte) uitgaven voor herstel oevers zijn hoger dan geraamd in het meerjarenplan oevers GHIJ (Onderhoudsplan deel 2), zijnde de basis van de Bestemmingsreserve. De verschillen met de ramingen komen door:

- De aantrekkende economie, waardoor de aannemers met hogere prijzen inschrijven. In de meerjarenraming GHIJ is rekening gehouden met een stijging van prijzen in de GWW-sector van 1,5% per jaar. In werkelijkheid blijken deze de afgelopen 3 jaar te zijn gestegen met 12%.
- De voorgeschreven rekenmethode voor de berekening van de oeverconstructie is in de afgelopen jaren aangescherpt en leidt tot zwaardere constructies. Hierdoor is het vaak niet mogelijk om de oeverconstructies één op één te vervangen en vallen de kosten hoger uit.

Meevallers.

- Synergievoordelen door de samenloop met het opknappen van regionale keringen, waarbij tevens de oever wordt vervangen. 50% van de oevers ligt langs een kering en bij een fors deel daarvan maakt de oever een essentieel onderdeel uit van de keringsconstructie. Het synergievoordeel in deze situaties worden gedeeld door de programma's oevers GHIJ en het grootonderhoudsprogramma regionale keringen.
- Een aantal keringstrekkingen zijn omstreeks de overdracht van RWS al opgeknapt, waarbij de oevers zijn meegenomen. De vergoeding voor het achterstallig onderhoud zat wel in de overdrachtssom.

Naar verwachting zal het synergievoordeel van deze samenloop niet geheel de hogere kosten opheffen. De hogere kosten van de aangegeven fasen 1 en 2 bedragen circa €2 mln. Deze ruimte bevindt zich in de Bestemmingsreserve GHIJ.

In de meerjarenplanning is voorzien om in de periode t/m 2024 ca 9 km oevers te vervangen. Met het voornemen van de vervangingen van fase 2 en de oevers van Fase 3 (combinatiewerk regionale keringen en oevers, waarvan in 2020 de verkenningsfase wordt gestart en waarvan de realisatie in deze planperiode vallen) wordt meer gerealiseerd (ca 11 km) en wordt voorgelopen op het programma. Hiermee wordt de capaciteit van de projectorganisatie efficiënt ingezet.

De kosten van het voorgestelde krediet van €4.000.000 worden gedekt uit de Bestemmingsreserve GHIJ.

Kaders

De volgende kaders zijn van belang:

- Meerjarenplan GHIJ, Hollandsche IJssel op orde, 2016 (Onderhoudsplan deel 2).
- Waterkoers. Waterkoers geeft het streven aan: "Samen doen met."
De oeverwerkzaamheden worden in samenspraak met de omgeving, waaronder de gemeenten gerealiseerd. De gemeenten worden uitgenodigd om tegelijkertijd werk met werk te maken.

MVO aspecten

Met de gemeenten worden synergievoordelen gezocht. Met de gemeenten is in het bestuurlijk platform een Ambitiedocument GHIJ vastgesteld, waarbij de gemeenten zich als trekker willen inzetten om bijvoorbeeld het jaagpad als wandelpad in ere te herstellen en de rommelige achterkanten van bedrijventerreinen te verbeteren.

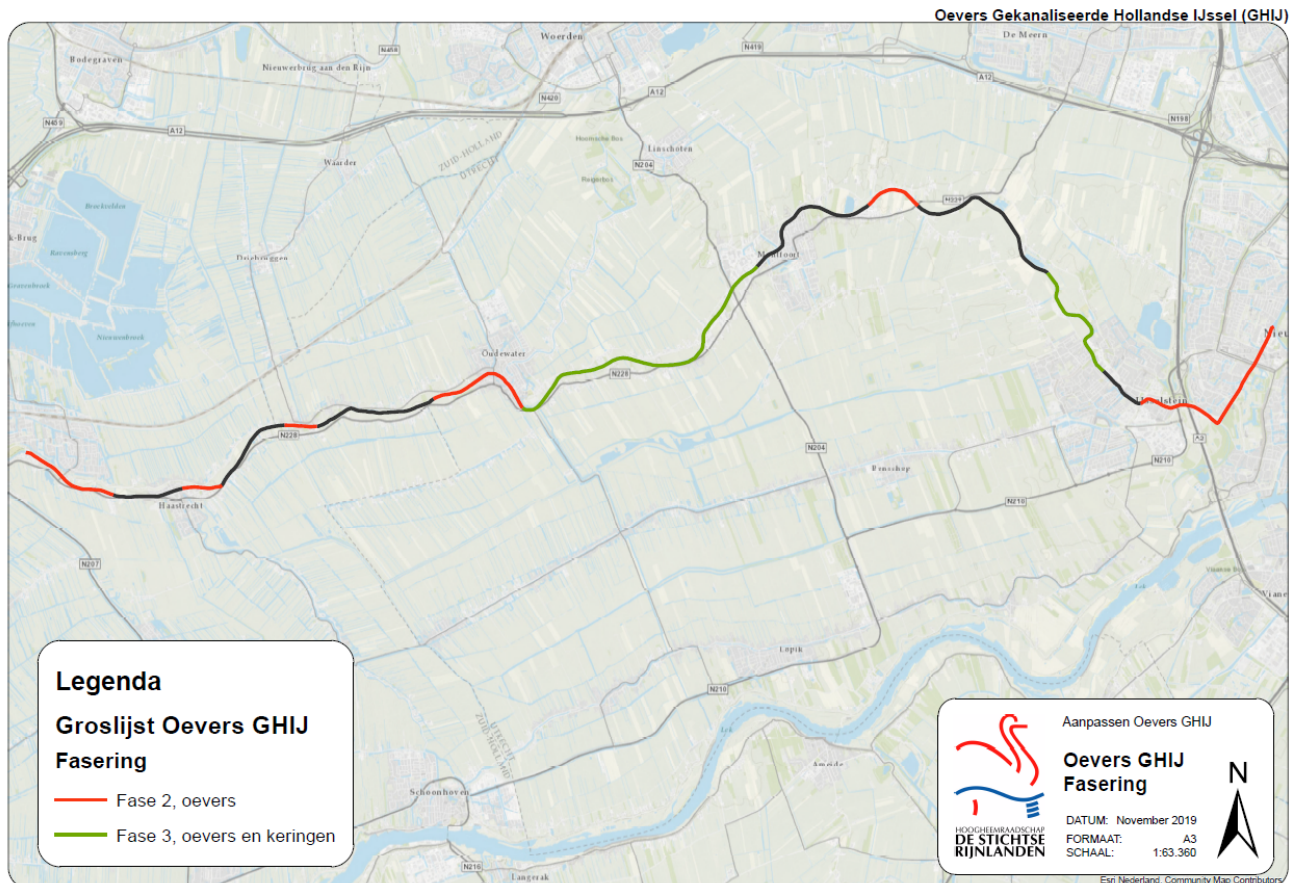
Bij de uit te voeren vervangingen worden bestaande damwandplanken getrokken, het slechte deel afgezaagd en het overblijvende deel kan worden hergebruikt. De vrijgekomen planken van de huidige projecten worden gebruikt als onderwaterbeschoeiing langs de Kromme Rijn. Bij de aan te pakken oevers worden de mogelijkheden verkend om deze natuurvriendelijk in te richten.

In zijn algemeenheid worden m.b.t. duurzaamheid aanbestedingscriteria geformuleerd (BKPV) voor het ophalen van duurzaamheidskansen en wordt gebruik gemaakt van de Aanpak Duurzaam GWW. Naast (en als onderdeel van) de aanpak Duurzaam GWW wordt binnen de nog op te stellen contracten invulling gegeven aan Social Return.

Bijlagen

1. Groslijst Oevers GHIJ strekkingen oevers in de komende 5 jaar.
2. Fasering oevers GHIJ

Bijlage 1; Groslijst Oevers GHJ strekkingen oevers in de komende 5 jaar.

Bijlage 2

Fasering oevers GHIJ.

Oevers fase 1.

De eerste strekkingen oevers zijn hersteld of in voorbereiding.

- Montfoort; de oevers langs de 3 x 24 uursligplaatsen bij de kern zijn hersteld;
- IJsselstein; proefstukken met een viertal verschillende ontwerpen zijn aangelegd, een tweetal nieuwe ontwerpen worden in 2020 aangelegd;
- Stormkade Oudewater; in combinatie met herstel keringen wordt begin 2020 de oever hersteld;
- Doorslag Nieuwegein; langs de westzijde van de Doorslag ten zuiden van de Zuidstedeweg wordt begin 2020 de oever vernieuwd.

Oevers fase 2; groslijst.

- De overige in slechte staat verkerende oevers langs weerszijden van de Doorslag;
- Enkele strekkingen langs de GHIJ in IJsselstein;
- Enkele strekkingen langs de GHIJ in Oudewater;
- Enkele strekkingen langs de GHIJ in Haastrecht.

Oevers fase 3, combinatie van herstel oevers en opknappen regionale keringen.

- Willeskop; zuidoever GHIJ Willeskop tussen Montfoort en Oudewater. De regionale waterkering voldoet niet aan de normen. Deze werkzaamheden zijn opgenomen in het GOP Regionale waterkeringen 2017-2021. Het project staat aan het begin van de verkenningsfase. Na deze verkenning is er zicht op de kosten en zal de kredietaanvraag worden aangeboden aan het algemeen bestuur.
- IJsselstein; oevers ter plaatse van de regionale waterkeringen in het buitengebied ten noordwesten van IJsselstein. Voor een deel liggen in dit gebied twee regionale keringen achter elkaar; niet alleen langs het water, maar ook op de oorspronkelijke winterdijk. Dit is minder wenselijk en onderzocht gaat worden of teruggedaan kan worden naar één regionale kering. De vraag is waar dit uiteindelijke tracé dan komt te liggen en op basis waarvan deze keuze wordt gemaakt. Deze verkenning moet nog worden opgestart.